

Dekkingsgraad: beleggingen en verplichtingen

Year-to-date: t/m december 2023

Actuele dekkingsgraad:	120,1%
Beleidsdekkingsgraad:	122,6%
Beleggingsrendement portefeuille (risico pensioenfonds):	11,50%
<u>Regeling risico pensioenfonds</u>	
Belegd vermogen:	€ 3.766 miljoen
Marktwaarde verplichtingen:	€ 3.119 miljoen
Gemiddeld beleggingsrendement portefeuille (risico deelnemers):	0,66%
<u>Regeling risico deelnemers</u>	
Belegd vermogen:	€ 95,4 miljoen
Marktwaarde verplichtingen:	€ 95,4 miljoen

Nadere toelichting

A) Bezittingen en verplichtingen

Bezittingen en verplichtingen van regeling voor risico pensioenfonds

De waarde van de bezittingen¹ van de regeling voor risico pensioenfonds is eind december 2023 uitgekomen op afgerond € 3.766 miljoen. Dit betekent ten opzichte van de ultimo 2022 (€ 3.431 mln.) een stijging van € 335 miljoen.

De marktwaarde van de verplichtingen is eind december 2023 uitgekomen op € 3.119 miljoen. Dit betekent een stijging van € 484 miljoen ten opzichte van de stand per ultimo december 2022 (€ 2.635 miljoen) en is toe te schrijven aan de indexatieverlening en een lagere rente dan eind 2022.

Omdat de marktwaarde van de verplichtingen in 2023 per saldo harder is gestegen dan de waarde van de assets, is de actuele dekkingsgraad ten opzichte van eind 2022 gedaald van 133,5% naar 120,1%.

Bezittingen en verplichtingen van regelingen voor risico deelnemer

Het totale vermogen dat door Goldman Sachs AM (GSAM) wordt beheerd, bedraagt € 95,4 miljoen per eind 2023. Vergeleken met de stand van € 91,0 miljoen eind 2022, is het vermogen dus gestegen met ongeveer € 4,4 miljoen.

---

¹ Bedrag van de bezittingen is inclusief de overige verplichtingen (€ 7,05 mln.), maar exclusief de waarde van de bezittingen van de regelingen voor risico deelnemers (DC-regeling).

Het totaal aan verplichtingen voor risico deelnemer is exact gelijk aan het vermogen dat door Goldman Sachs AM (GSAM) wordt beheerd en bedraagt derhalve eveneens € 95,4 miljoen.

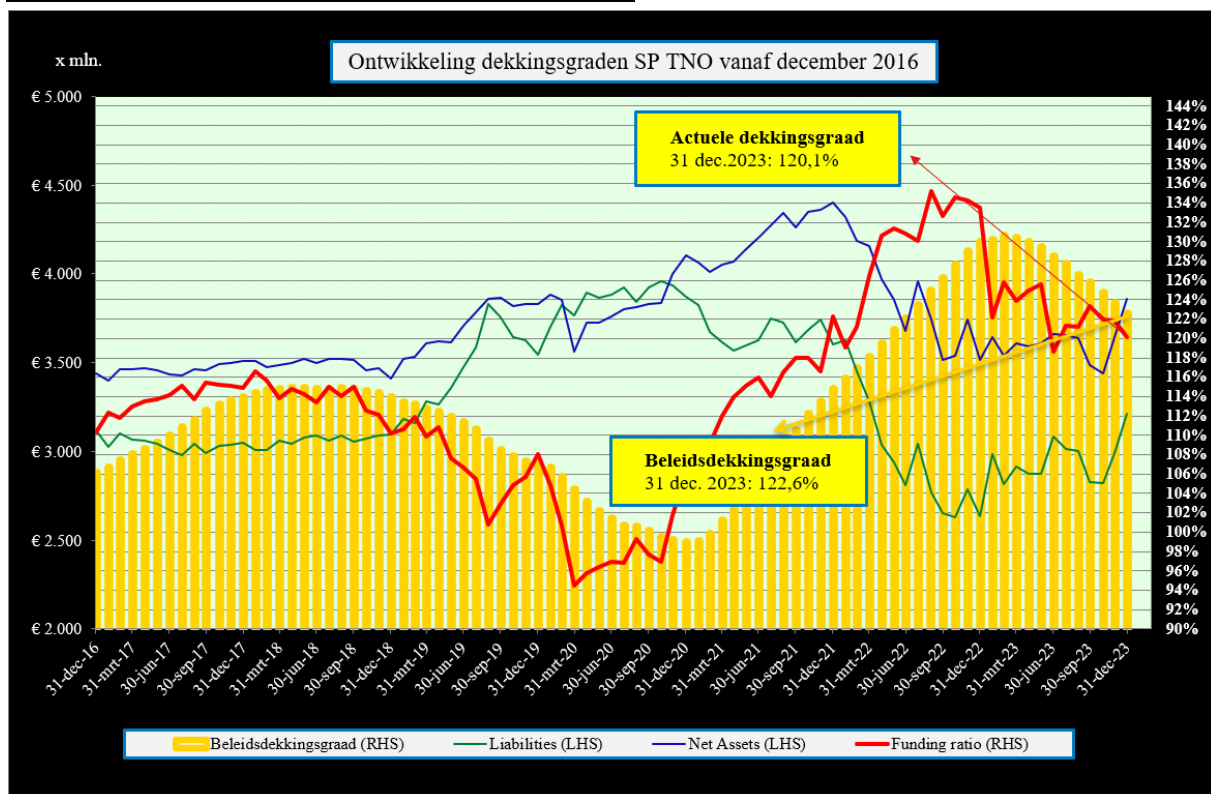
B) Dekkingsgraden

SP TNO

- De actuele dekkingsgraad van SP TNO is eind december 2023 geëindigd op 120,1%. Deze stand is 13,4%-punten lager dan de 133,5% van ultimo 2022.
- De beleidsdekkingsgraad, berekend als een voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden, is per eind 2023 uitgekomen op afgerond 122,6%. Dit is 7,4%-punten lager dan de stand van 130,0% eind vorig jaar.

Onderstaande grafiek toont het verloop van de actuele dekkingsgraad van SP TNO vanaf 31 december 2016 tot en met december 2023, inclusief die van de beleidsdekkingsgraad. Duidelijk zichtbaar is dat de beleidsdekkingsgraad (gele balken) vanwege de middeling minder volatiel is dan de (rode) actuele dekkingsgraad.

Grafiek: dekkingsgraadontwikkeling SP TNO

C) Beleggingsrendementen t/m december

Onderstaande **tabel** toont de ‘year-to-date’-rendementen van zowel de feitelijke beleggingsportefeuille als die van de benchmark. Sommige beleggingscategorieën hebben een benchmarkrendement dat gelijk is gesteld aan het feitelijk behaalde rendement. Het vermogen per beleggingscategorie is eveneens zichtbaar in de tabel.

Het totaalrendement exclusief overlays is in 2023 uitgekomen op 10,22% versus een benchmarkrendement van 9,66%. De overlays hebben als volgt gepresteerd:

- De beslissing om de Amerikaanse dollar, Britse Pond en Japanse Yen gedeeltelijk af te dekken (i.e. de valuta-overlay) droeg 27 basispunten bij aan het totaalrendement in 2023.
- De rentegevoeligheid van onze verplichtingen wordt deels afgedekt met renteswaps. De beweging van de swaprente (die fors daalde in de laatste maanden van het jaar) resulteerde in een bijdrage aan het totaalrendement van 101 basispunten in 2023.

Het totaalrendement inclusief overlays eindigde daardoor op 11,50%, en is daarmee 55 basispunten hoger uitgekomen dan het rendement van onze benchmark (10,95%).

Tabel: YTD-rendementen en vermogen

Beleggingscategorieën	Bedrag in mln.	% van totaal	Rendementen t/m dec. 2023	
			Portefeuille	Benchmark
Aandelen	€ 957	25,4%	18,57%	18,08%
Obligaties (incl. hypotheek)	€ 1.859	49,4%	8,67%	7,83%
Vastgoed	€ 183	4,9%	-0,78%	-0,78%
Private Equity	€ 485	12,9%	6,77%	6,77%
Overig (w.o. liquiditeiten, overlays en cash)	€ 283	7,5%		
Subtotaal excl. overlays			10,22%	9,66%
Bijdrage risicoafdekking				
Valuta-overlay			0,27%	0,28%
Rente-overlay			1,01%	1,01%
Totaal vermogen/resultaat incl. overlays	€ 3.766	100,0%	11,50%	10,95%

D) Markontwikkelingen t/m december 2023

Het afgelopen jaar stond met name in het teken van rente en inflatie. De inflatie heeft een lange tijd op een hoger dan gewenst niveau gestaan. Centrale banken reageerden hierop met snelle renteverhogingen en monetaire verkrapping in 2022. Deze trend heeft zich doorgezet in 2023. Ook het afgelopen jaar zijn nog diverse renteverhogingen doorgevoerd. Per saldo staan de meeste rentes van centrale banken daarmee nu op het hoogste niveau in 15-20 jaar tijd.

In het vierde kwartaal kwam er omslag in dit beeld. Nieuwe inflatiecijfers toonden aan dat de inflatie sneller aan het dalen was dan verwacht. Markten reageerden hierop met sterke rentedalingen, waar aandelen vervolgens ook sterk positief op reageerden. Per saldo is het positieve jaarrendement voor 2023 daarmee bijna volledig te danken aan het vierde kwartaal van 2023.